

Maties Palau Ferré

Unitat

c. 1977

Tinta/paper

102 x 72 cm

Museu d'Art de Girona Núm. reg. 137.658 Dipòsit Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art

Unitat del pintor tarragoní Maties Palau Ferré, és una pintura del segle XX realitzada en tinta sobre paper on predominen dues figures humanes d'estil cubista. L'artista mostra en aquesta obra d'art influències que recorden a Picasso, qui és va interessar per les seves creacions arran d'una exposició realitzada a París.

A la pintura podem veure un home i una dona diferenciats per les traces de color: ell negre, ella vermell. Fusionant-se en una abraçada que els fa observar amb els mateixos ulls des d'una complementarietat sublim. En aquest encaix perfecte, els dos personatges transformen el seu espai individual per convertir-ho en un de sol unificat. En harmonia i equilibri entre ambdós. Quelcom que ens porta a pensar en el nostre moment present on la igualtat entre sexes ha sigut i és una lluita per a moltes i molts de nosaltres arreu del món.

Partint d'aquesta premissa, caldria definir que al néixer, i generalment a partir de l'observació dels òrgans genitals externs, es determina el sexe dels nadons, o bé mascle, o bé femella. Acotant la nostra visió al binomi home-dona, que marca des de ben bé l'inici de la vida, o abans de trencar l'ou, la impossibilitat de la diversitat sexual. A més a més, automàticament a aquests sexes masculí-femení els assignem un gènere, nen o nena, tot i saber que el gènere és una construcció social que condiciona àmpliament la vida de les persones i, que des d'una concepció heteronormativa, segons el gènere assignat s'esperaran uns comportaments, actituds, gustos i patrons diferents, tot i que sovint, complementaris entre si.

Totes i tots sabem que la realitat ens posa en dubte que l'esquema sigui tan senzill. La majoria de persones no encaixen en aquests dualismes i presenten vivències i realitats que ens conviden a ampliar la mirada. L'actual sistema patriarcal ha basat els seus fonaments en aquestes definicions però sens dubte, per a una major igualtat d'oportunitats entre les persones, sobretot a les institucions de caire socialitzador com les escoles i instituts, s'ha d'atendre a les diversitats sexuals i afectives, potenciant una mirada integradora i respectuosa on els valors humans estiguin per sobre del nostre sentiment de pertinença a un gènere determinat.

Trencant amb la idea que les imatges creades per artistes d'altres èpoques perpetuen una manera de pensar estereotipada, pròpiament androcèntrica, des del pensament crític, l'obra *Unitat* pot fins i tot fer-nos qüestionar la idea de si l'home és un home i la dona és una dona, desestabilitzant el binomi normal-anormal. Plantejant un joc del qui és qui per començar a abandonar els prejudicis sexistes. D'aquesta manera, acompanyaríem la mirada a l'interior de cadascuna i cadascú de nosaltres desistint al desig de trobar una certesa definitiva pel que fa a la identitat sexual, que no és res més que rebutjar la manera correcta de ser en la nostra societat.

Identificant-los com a individus, havent revi-

sat els nostres propis límits i realitzant una mirada subversiva i fora del discurs comú al voltant de l'obra d'art, podem sentir la màgia de Palau Ferré que ens fa participar d'un desig instintiu molt intens on tothom vol unir-se entre si, sigui quina sigui la seva identitat sexual i afectiva. És una sensació de la qual no podem fugir, una fusió que ningú vol quedar-se sense experimentar. A través d'un pensament divergent, allunyant-nos de la unanimitat, l'obra de Ferré ara descriptada, sembla encara més profunda en la seva senzillesa. Ens ofereix l'oportunitat de relativitzar davant les diferents interpretacions sobre la identitat sexual i afectiva. Llavors, quina és la nostra capacitat de transgredir el concepte d'identitat sexual? Hi ha persones que explorant-se s'han volgut definir a si mateixes, com són els transgènere. Aquelles persones que se senten del gènere contrari al que li va ser atribuït en néixer per la seva anatomia o que no s'identifiquen ni amb una dona ni amb un home, tal com aquests gèneres s'expressen socialment. Per tant, aquestes trenquen totalment amb la dualitat mascle-femella i amb els rols de gènere, a més gran part no volen ser etiquetades en cap categoria sexual ni afectiva perquè creuen en la plasticitat de la naturalesa sexual humana i en la fluïdesa del gènere. Com que plantegen una desestabilització total de la idea d'identitat, sovint, s'ha parlat que la persona transgènere es troba en transició, és a dir, en un procés pel qual la persona passa de viure amb el gènere assignat a viure amb el gènere sentit. Això no es dona així, les persones transgènere accepten la seva identitat sexual i de gènere, i tan sols alguns decideixen canviar de sexe.

La virtuositat de viure en una societat heteronormativa acceptant la teva naturalesa sexual i afectiva, subtilment ens recorda, com la obra de Palau Ferré, que tenim una necessitat d'unió entre nosaltres, que ens trobem transitant per diferents sensacions i emocions on és fa pal·lès la importància de les relacions en societat i erupciona el sentiment, que totes i tots tenim latent dins nostre, de fusió oceànica per formar part de la Unitat.